

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Digitalisering og It
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. oktober 2023
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Katrine Hjortnæs
Sagsnr.: 2023-05567
Dok.: 2972836

Besvarelse af spørgsmål nr. 123 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 123 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Digitalisering og It har stillet til justitsministeren den 8. september 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Kjærsgaard (DF).

Peter Hummelgaard

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 123 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange borgere, der uberettiget har fået tilgået deres personlige data de seneste 10 år? Der henvises til artiklen ”Snagesager truer tilliden til det offentlige: »Jeg ved ikke engang, hvorfor de har slået mig op«” på version2.dk den 1. september 2023. Snagesager truer tilliden til det offentlige: »Jeg ved ikke engang, hvorfor de har slået mig op« | Version2”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Datatilsynet kan oplyse, at der med databeskyttelsesforordningen (GDPR) – som har fundet anvendelse siden den 25. maj 2018 – blev indført en ny forpligtelse for de dataansvarlige (dvs. typisk myndigheder og virksomheder) til at anmelde brud på persondatasikkerheden til Datatilsynet. Anmeldelsespligten omfatter bl.a. hændelser, hvor der er sket uberettiget opslag på personer i systemer og registre mv. Der skal dog ikke ske anmeldelse til Datatilsynet, hvis det er usandsynligt, at bruddet på persondatasikkerheden indebærer en risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder (dvs. typisk de personer, hvis oplysninger er tilgået).

Datatilsynet modtager også klager fra enkeltpersoner, som mener, at der uberettiget er foretaget opslag på deres personoplysninger. Disse sager er efter tilsynets opfattelse ikke egnede til at bidrage til at give et retvisende billede af antallet af personer, der uberettiget har fået tilgået deres personlige data de seneste 10 år. Det skyldes bl.a., at en klage fra en borger ikke – som brudmeldelserne – har været undergivet en vurdering af den myndighed eller organisation, som har ansvaret for registrene, herunder en vurdering af, om der er sket et brud på persondatasikkerheden. Det skyldes også, at borgere i visse tilfælde klager over registeropslag til andre instanser end Datatilsynet, f.eks. til myndigheder under Sundhedsministeriet, eller anmelder det direkte til politiet. De klager, som

Datatilsynet modtager, er af disse årsager ikke egnede til at estimere antallet af uberettigede registeropslag.

For at bidrage til at give en indikation af antallet af personer, der uberettiget har fået tilgået deres personlige data inden for de seneste år, har Datatilsynet søgt i hovedparten af de anmeldelser om brud på persondatasikkerheden, som tilsynet har modtaget. Hovedparten udgør ca. 90 % af de anmeldelser, som Datatilsynet har modtaget, og er lig med de anmeldelser – i form af udfyldte anmeldelsesblanketter i struktureret format – der er modtaget via den fælles digitale løsning for anmeldelser af sikkerhedshændelser på virk.dk. Det omfatter derimod ikke de anmeldelser, der er modtaget på anden vis, f.eks. via en e-mail, og hvor anmeldelsen er indeholdt i et almindeligt brev eller fremgår direkte af e-mailen (data i ustruktureret format). Oplysningerne fra anmeldelsesblanketterne lagres i en database i en struktureret form, der gør dem effektivt søgbare. Det sker automatisk via et til formålet udviklet it-værktøj, som blev indført i december 2018. Søgningen omfatter derfor anmeldelser tilbage til december 2018, og altså ikke helt tilbage til maj 2018, hvor GDPR og dermed anmeldelsespligten blev indført. Der er først elektronisk søgt efter de brud, der vurderes at kunne angå uberettigede opslag i registre mv., og herefter i de angivne oplysninger om antal berørte personer. Det præciseres, at der alene er tale om en gengivelse af de oplysninger, der er modtaget fra de dataansvarlige, og at tilsynet ikke har foretaget en nærmere kvalificering af oplysningerne, herunder om der rent faktisk har været tale om uberettigede opslag.

Datatilsynet kan på den baggrund oplyse, at tilsynet siden december 2018 ses at have modtaget omkring 300 anmeldelser, der vurderes at angå uberettigede opslag på personoplysninger, og at de samlet set angår ca. 4.000 berørte personer.

Datatilsynet understreger dog, at tallene er forbundet med en vis usikkerhed, og at en mere præcis angivelse vil forudsætte en ressourcekrævende manuel gennemgang af et større antal sager.

Endvidere bemærker Datatilsynet, at tallene ikke findes at være udtryk for det samlede antal personer, der uberettiget har fået

tilgået deres personlige data siden december 2018. Der kan således dels være uberettigede opslag, som ikke er opdaget af de dataansvarlige, og dels hændelser med uberettigede opslag, som ikke er anmeldt til Datatilsynet som et brud på persondatasikkerheden.

Hvis en ansat uberettiget slår op på personer i systemer og registre mv., vil der efter omstændighederne kunne være tale om, at den ansatte selvstændigt overtræder de databeskyttelsesretlige regler, herunder de regler, som følger direkte af databeskyttelsesforordningen, og de databeskyttelsesretlige regler, som er fastsat i andre regelsæt, f.eks. i sundhedslovgivningen eller i straffeloven. Uberettigede opslag i systemer og registre mv. vil kunne føre til bødestraf over for den pågældende ansatte.

Datatilsynet er endvidere bekendt med, at der i visse sager om uberettigede registeropslag er truffet afgørelse om ansættelsesretlige konsekvenser for de pågældende ansatte, f.eks. i form af advarsel eller afskedigelse.

I en række tilfælde anmelder arbejdsgiveren de ansatte til politiet, ligesom de registrerede personer selv i en række tilfælde indgiver politianmeldelse mod de ansatte. Politianmeldelse fra arbejdsgiveren eller de berørte personer sker erfaringsmæssigt ofte, før Datatilsynet selv har haft lejlighed til at tage stilling til sagen. Idømmelse af bøder efter forordningen skal indtil videre ske ved domstolene på baggrund af en tiltale fra anklagemyndigheden.

Mange af databeskyttelsesforordningens regler er strafbelagt, og det er en grundlæggende forudsætning i forordningen, at bøder for overtrædelse af reglerne bl.a. har en afskrækkende virkning. Som led i politiets og anklagemyndighedens behandling af anmeldelser om overtrædelser af databeskyttelsesreglerne sendes der ofte anmodninger til Datatilsynet om en udtalelse i sagerne, ligesom der i øvrigt sker en vis koordinering mellem politi/anklagemyndighed og Datatilsynet om straffesager med databeskyttelsesretlige elementer.

Datatilsynet har i sin offentligt tilgængelige vejledning om udmåling af bøder til fysiske personer fra marts 2023 f.eks. fastsat en række vejledende bødesatser specifikt for de såkaldte registermisbrugssager, og i en række sager er der således også udmålt bøder til personer, der uberettiget har slået op på personoplysninger i systemer og registre mv.

Datatilsynet har imidlertid ikke et samlet overblik over, hvilke konsekvenser der har været for de ansatte, der uberettiget har tilgået andre menneskers personlige data gennem de sidste 10 år. Datatilsynet modtager således ikke systematisk oplysning om, og i givet fald hvilke ansættelsesretlige konsekvenser arbejdsgiveren har truffet beslutning om over for de ansatte, eller om udfaldet af de sager, hvor der er indgivet politianmeldelse.”

Man skal som borger kunne stole på, at de oplysninger, som myndighederne har adgang til, forvaltes på en ordentlig måde og kun tilgås af de ansatte i det omfang, det er nødvendigt for det arbejde, som den pågældende medarbejder har til opgave at udføre. Derfor er det også meget alvorligt, når offentligt ansatte uberettiget tilgår information om borgerne. Det er med til at undergrave tilliden til myndighederne og til det digitaliserede samfund.

Ansvar for at passe på borgernes oplysninger ligger i første række hos de dataansvarlige myndigheder og hos den enkelte medarbejder. Myndighederne skal sikre passende rammer for medarbejdernes behandling af personoplysninger, og jeg har i den forbindelse noteret mig, at Datatilsynet har udarbejdet en ny vejledende tekst: ”Kan snageri forebygges? Og hvordan?”, som er tilgængelig på tilsynets hjemmeside. Der kan i den forbindelse henvises til Datatilsynets vejledning om udmåling af bøder til fysiske personer fra marts 2023 for en nærmere gennemgang af de bødeniveauer, som Datatilsynet henholder sig til i sager om uberettigede registeropslag. Vejledningen er tilgængelig på tilsynets hjemmeside.

Hvis en myndighed opdager, at en medarbejder uretmæssigt har tilgået personoplysninger, skal myndigheden iagttage sine forpligtelser, herunder efter omstændighederne anmelde bruddet på datasikkerheden til Datatilsynet og sende et underretningsbrev til implicerede borgere. Jeg har stor forståelse for, at det er ubehageligt at modtage et sådant

underretningsbrev, men jeg finder det samtidig betryggende, at reglerne understøtter gennemsigtighed og oplysning.

Jeg kan i øvrigt henvise til min tidligere besvarelse af 30. juni 2023 af spørgsmål nr. S 714.